

VLAST

INFORMAČNÍ ZPRAVODAJ

Ročník 1 P R O S I N E C 1973 Číslo 3

Ing. O. Lužík

NA PRAHU NOVÉHO ROKU

Další rok je za námi a každý z nás s velkým očekáváním i nadějami zahajuje rok nový. Postavme se na jeho prahu a pohledněme zpět na vykonané. Posuďme, či toho nemohlo být více a považujme, co je nutné vykonat v nejbližší i vzdálenější době.

Víme, že každý z nás má mnoho starostí a nevyřešených problémů. Žijeme v situaci, kdy se snažíme o dosažení základních existenčních potřeb a vytvoření nutných předpokladů života podle našich společenských představ. Veďe nás též zodpovědná snaha správně vychovat naše děti.

Pro úspěšné zvládnutí části našich starostí a organizování ušlechtilé zábavy, jsme si založili vlastní organizaci a slíbili vzájemnou pomoc.

Domníváme se, že můžeme říci, že naše organizace VLAST v ní kladené naděje doposud úspěšně plní. Vím, že zůstane úspěšnou i nadále, pokud, se neodkloní od své již charakteristické linie tolerance, úcty a zdvořilosti!

Přejeme dalšímu upevňování a prohlubování těchto spolkových zásad v novém roce mnoho úspěchů!

Přejeme Vám všem do nového roku mnoho zdraví, radosti a splněných přání!

X X X X X

Z dějin československé menšiny ve Vídni

Druhé pokračování

EPOCHA PRÁCE

Zásadní zákonodárné zásahy doby "josefínské" a "napoleonské" uvolnily i v Rakouské monarchii společenské vztahy natolik, že nastává mohutný pohyb obyvatelstva z venkova do míst vzrůstajícího průmyslu. Po roce 1800 počínající industrializace, vábí do Vídně tisíce našich krajanů a naše menšina nabývá nebývalého rozmachu. Největší příliv našich krajanů byl v době od 1820 až do 1830, kdy přišlo z přilehlých českých a moravských kraje do Dolního Rakouska a Vídně neméně než 45 - 50 tisíc našich lidí. Vzrůst naší menšiny nejlépe osvětlí několik statistických čísel:

V roce 1810 má Vídeň 225 400 ob.,	Čechů a Slováků 19.000
V roce 1820 má Vídeň 265 757 ob.,	Čechů a Slováků 24.000
V roce 1830 má Vídeň 319 873 ob.,	Čechů a Slováků 59.000

Mnohonárodní mapa Rakouska se začátkem šedesátých let bouřlivě mění. Počet obyvatelstva hlavního města Vídně se rychle zvyšuje.

Od roku 1860 do roku 1880 činí toto zvýšení 35 % a v období od 1880 dokonce 130 % do 1900. Sčítání obyvatelstva z r. 1880 uvádí již 68 158 Čechů žijících ve Vídni a Dolním Rakousku, v roce jich bylo 98 147 a do roku 1 900 dokonce až 143 294 . Při celkovém počtu obyvatel Vídně, udávaném roku 1 900 číslem 1, 675 000 je uvedený podíl českého obyvatelstva absolutním maximem, které kdy naše menšina mohla ve Vídni vykazovat. Je nutno ještě zdůraznit skutečnost, že uvedené statistické číslo uvádí Čechy, Moravany a Slováky, kteří svou mateřskou řeč a původ vysloveně deklarovali. Samotné městské úřady ale uvádí, že v této době je asi čtvrtina obyvatelstva Vídně původu českého a slovenského.

Rok 1900 však znamená zlom stále stoupající křivky počtu českého obyvatelstva ve Vídni. Poslední desetiletí před 1. světovou válkou se vyznačuje již trvalým úbytkem našich řad. Nejsou to jen důvody asimilační, ale projevuje se již vliv zvýšené vlastní industrializace historických zemí a pokles konjunkturální vlny v dunajské metropoli.

Přirozené asimilaci napomáhala i velkoměstská rozlehlost. Velké vzdálenosti mezi jednotlivými okresy zabráňovaly větší národní aktivisaci a sdružování. Jedině v X. okrese Favoritech nacházel Čech či Slovák téměř v každém baráku českého souseda a tak statistika z r. 1 900 uvádí Favority jako okres s nejvyšším podílem českého obyvatelstva. Uvádí, že každý pátý obyvatel tohoto okresu je českého původu.

Charakteristické pro celou československou menšinu byla její vysoká účast ve výrobním procese, neboť celých 85 % menšiny působilo buď v řemeslech nebo v průmyslu. Samostatně působících v tzv. volných povoláních, úředníků nebo v službách působících bylo jen velmi málo. Český dělník se velmi ochotně zapájel do každého pracovního oboru v průmyslu, který ve Vídni a okolí se vyskytoval.

Byl to hlavně průmysl kovo zpracující, textilní a chemický. V okrese K. a jižně od něho ležící oblasti to byl průmysl cihlářský. Ve vídeňském řemeslu krejčovském a obuvnickém byla téměř jedna třetina příslušníků národnosti české. Česká práce tedy významně přispěla k rozvoji a včhlasu císařské metropole!

x x x x x

Z ČESKÉ POESIE

Karel Jaromír Erben

Š t ě d r ý d e n

Tma jako v hrobě, mráz v okna duje,
v světnici teplo u kamen;
v krbu se svítí, stará podřimuje,
děvčata předou měkký len.

"Toč se a vrě, můj kolovrátku!
ejhle adventu již na krátku,
a blízko, blizoučko Štědrý den!"

Milostě děvčeti přísti, milo
za smutných zimních večerů
neb nebude darmo její dílo,
tu pevnou chová důvěru.

I přijde mládenec za pilnou pannou,
řekne: "Pojď za mne, dívko má!
budiž ty mi ženkou milovanou,
věrným ti muzem budu já."

"Já tobě mužem, ty mně ženkou,
dej ruku, děvče rozmilé!" -
A dívka, co předla přízi tenkou,
svatební šije košile.

"Toč se a vrč, můj kolovrátku!
však jest adventu již na krátku,
a přede dveřmi Štědrý den!"

Hej, ty Štědrý večere,
ty tajemný svátku!
cože komu dobrého
neseš na památku?

X X X X X

Dr. Luboš Kohoutek,

čs. exulant, kterého zná celý svět

Narodil se v roce 1938 v Zábřehu na Moravě. Studoval v Brně a Praze matematiku, fyziku a astronomii. Doktorát přírodních věd získal na Karlově universitě v Praze roku 1968. Od tohoto roku působil na Astronomickém institutu Československé akademie věd. Toho času působí na hvězdárně v Hamburku-Bergedorfu.

Doktor Luboš Kohoutek je ženat a má tři dcery. S hvězdářstvím začal již jako čtrnáctiletý na lidové hvězdárně v Brně..

2. prosince t.r. nastoupil vědeckovýzkumnou cestu na lodi "Queen Elizabeth", na které bude sledovat dráhu jím objevené a jeho jménem pojmenované oběžnice "Vánoční komety Kohoutka". Tento náš dnes již světověznámý krajan dostává

denně mnoho pozvání. Tak např. po své výzkumné cestě lodí navštíví astronomické zařízení NASA ve Spojených státech a začátkem ledna bude svojí hvězdu sledovat z Jižní Ameriky.

Jako jistě každý Čech, tak i my se upřímně radujeme z velkého vědeckého úspěchu našeho krajana a doufáme, že budeme mít příležitost jej osobně poznat při jeho nejbližší návštěvě ve Vídni.

x x x x x

Dohoda o normalizaci čs.-německých styků

Ve středu dne 12. prosince 1973 byla v Praze podepsána československo-západoněmecká dohoda o navázání diplomatických styků a hospodářské spolupráci. Podepsaná smlouva de-jure anuluje Mnichovskou dohodu a měla by se stát předpokladem pro smíření obou národů.

Na tiskové konferenci, která se při této příležitosti konala v Praze, vyjádřil kancléř W. Brandt nádej, že uzavřená smlouva nebude jen podnětem k výměně statků ale hlavně i lidí!

x x x x x

HOBBY EUROPEAN CLUB

ve spolupráci s organizací VLAST oznamuje:

Počínaje dnem 4. ledna 1974 koná se každý pátek od 18.00 do 22.00 hodin v kavárně

"ZLATÁ PRAHA" 1010 Wien, Akademiestrasse 2, pravidelné schůzky sběratelů mincí a bankovek pod vedením p.ing.Mrázka.

Každý čtvrtek s výjimkou svátku, od 18.00 do 21.00 hodin je sběratelský den v sekretariátě HEC, Ospelgasse 32, 1200 Wien, tel. 33 61 63. Sběratelé všech oborů jsou vítáni.

Zájemci o cestovní poradu a prospekty mají v tento den možnost si vyzvednout bezplatné cestovní prospekty ze všech zemí světa.

Mimořádné schůzky si lze sjednat s p.Pavlátem na uvedeném tel.čísle a to nejlépe ve večerních hodinách 19-21.00 hod.

HEC připravuje na únor v klubovních místnostech výstavu "Rakouské pivovarnictví", pivní nálepky a tácky. Bližší v příštím čísle IŽ.

X X X X X

POZNÁVÁME NAŠÍ NOVOU VLAST

Hainburg an der Donau

Máme-li v nádrži dostatek benzínu a nevíme-li co s načatým odpolednem v sobotu a nebo v neděli, je věčným cílem našeho výletu středověké městečko Hainburg a. D.; Vyjedeme po silnici kolem letiště Wien-Schwechat podle ukazatelů na Pressburg /Bratislava/, cestou mijíme mnoho míst vztahujících se k Římanům. Mezi význačné patří Petronell se svou bránou "Heidentor" a "Carnuntum" s velkým amfiteatrem. Též je zde i velmi zajímavé muzeum řeky Dunaje a plavby.

můžeme se též stavít, máme-li dostatek času a hlavně zájem, v městě Bad Deutsch - Altenburg, kde je velmi zajímavé museum věnované Africe, najdeme i zde věci vztahující se k našemu velkému cestovateli Emilu Holubovi, rodákovi z Holic u Pardubic. Za prohlídku též stojí Římské museum s památkami na osídlení Římanů v Podunají.

Samotné město Hainburg a.D. nás přivítá městskými branami Wienertor a Ungartor, které spolu s dalšími věžmi a Rybářskou branou tvoří krásné opevněné město. Město pochází přibližně z 11. stol. a má přibližně asi 6 a půl tisíce obyvatel. Pokud nás zajímají historické památky, můžeme si prohlédnout městské museum, renesanční kašnu, vystavenou v upomínku Josefa Haydna. Též zajímavé jsou zříceniny hradu na Schlossbergu, se zbytky kaple ze 12. stol. Pokud se chceme podívat na naši otčinu, jmenovitě Slovensko Děvín či Bratislavu, zajedeme si nebo projdeme pěšky kolem koupaliště a letiště /pro kluzáky/ na Hundsheimer Berg 476 m. Zde jsou zajímavé podzemní chodby /doporučuji si vzít sebou baterky/, částečně umělé a částečně jeskyně se zbytky krápníků. Místy jsou proraženy ve stěnách otvory, kterými je pěkný výhled.

Pokud jsme náročnější můžeme si zajet na Braunsberg s hradem Rottenstein, odkud je hezky vidět na Bratislavu a okolí, ale též i do Maďarska. Ještě se můžeme stavět u soutoku Dunaje s Moravou pod Děvínem, /POZOR HRANICE !!/. Dnes zde již vede krásný nový most. A zpět do Vídně se vydáme přes Engelhartstetten a Orth, kde se případně můžeme stavít na skleničku vína či večeri dle finančních možností a chuti.

x x x x x

Z technických důvodů, pro nedostatek místa se vynechává pokračování;

1847 - TGM - 28. ŘÍJEN - SSSR - IZRAEL

Bedřich Doubek, autor

SKAUTSKÝ KOUTEK

Aquila

Nováčkovská zkouška /3/

Hoch, který přijde do oddílu jako nováček, má ke složení nováčkovské zkoušky lhůtu 4 měsíce /kromě prázdnin/. Jeho docházka na družinové a oddílové podniky má být nejméně 80 %. Splnění jednotlivých bodů nováčkovské zkoušky se potvrzuje v "Junácké stezce". Junácká stezka je zápisníček, který obdrží nováček při vstupu do oddílu a který je junákovi průvodcem po celou dobu jeho skautské činnosti. Ve stezce jsou předtištěny všechny podmínky jednotlivých junáckých zkoušek a tak jak tyto podmínky junák plní, tak jsou mu potvrzovány v jeho stezce.

Nyní si povíme podrobně o jednotlivých bodech nováčkovské zkoušky.

Nováček musí znát:

1. Junáckou hymnu a junácký znak.

Slova k junácké hymně napsal Fr.S.Procházka, hudbu složil K.Kovařovič.

Junáckým znakem je lilie v jejímž středu je štít ve kterém je vycobrazena českých skautů hlava psa /Tuto nakreslil známý český malíř Mikoláš Aleš/.

U slovenských skautů pak tři vrcholky s křížem. Nováček musí při zkoušce zazpívat první sloku junácké hymny. Proto se musí hymnu naučit nazpaměť, nářev pak se naučí v oddíle od kamarádů.

Junácká hymna:

Junáci vzhůru, volá den!
Luh květem kývá orosen,
sluníčko blankytem pílí,
před námi pouť vede k cíli.
/:Junáci, vzhůru, volá den!:/opak.

Junáci vzhůru, volá den!
Buď připraven, buď připraven!
V obraně dobra a krásy
dožiješ vlasti své spásy.
/:Buď připraven! Buď připraven!:/

Při zpěvu hymny junáci zdraví skautským pozdravem.

Druhým bodem nováčkovské zkoušky je znalost: Junáckého zákona, Junáckého hesla, Junáckého slibu.

Tyto musí nováček znát z paměti, protože to jsou směrnice pro celý další nováčkův život. Tyto směrnice musí totiž nováček v celém svém dalším životě také dodržovat a dle nich se i řídit. Proto nestačí tyto jenom bezchyby odříkat, ale musí je umět objasnit a na příkladech z praxe i provést. Junácký zákon a slib si řekneme příště, dnes si jenom zapamatujeme junácké heslo které zní:

BUĎ PŘIPRAVEN !

Junák musí toto heslo dodržovat a proto musí být celý život stále připraven na nepředvídané události a problémy které se vyskytnou a musí je , protože je na ně připraven umět co nejlépe překonávat. Ve školním životě je to hlavně příprava na plnění školních povinností a drobných domácích prací, později pak je to příprava na zdolávání všech problémů a potíží, které přináší běžný lidský život.

x x x x x

Činnost turistické sekce

Dne 4.11.73 se uskutečnil velmi pěkný výlet, kdy za slunného počasí se vydala naše skupina 8 osob ze Strebesdorfu na Bisamberg. Zářivé sluníčko nám ukázalo krásy podzimní přírody jež hýřila barevností. Též výhled do údolí Dunaje a proti lehlé vrchy byl překrásný. Je si jen přát aby takovíckto výletů bylo nejen více, ale aby byla i větší účast. Výlet se všem účastníkům líbil neboť byl vedoucím dobře připraven.

Program na leden 1974:

13.1. se uskuteční další námi pořádaný výlet ato na Anninger. Sraz 10.hod.před nádražím v Mödlingu.

27.1.uspořádáme výlet zimní přírodou na Wyldek , sraz v 10 hod.na konečné stanici č.60 v Rodaun.

Sekce turistická přeje všem turistům, členům a krajanům příjemné prožití svátků vánočních a vše nejlepší v Novém roce 1974.

x x x x x

Výbor usnesl

---

nepěstovat politikaření, výběr usměrnit časopis na příští číslo - rubrika - pracovní právo.

x x x x x

Přečetli jsme pro vás

Kancléř ERD, Willy Brandt napsal v roce 1936 do marxistické TRIBUNY č.5: "Stojíme před úkolem vybudovat na puďě západního dělnického hnutí opravdovou komunistickou a proletářskou stranu nás".

Demokracie v exile č.6/73

Organizační zprávy

V měsíci lednu sejdeme se v našem klubu ke společenským besedám, přečtení krajanského tisku a zábavě:

2.1. čtení tisku, půjčování knih

9.1. výbor organizace

16.1. Redakční rada

23.1. beseda

30.1. půjč. knih, tisk

Klubovní schůzky jsou

vždy ve 20. hod. v klub.

místnosti: ZLATÁ PRANA,

Akademiestr. 1, Wien 1

V restauraci M O R A V A se připravuje - veselý - Silvestrovský večer ve všech místnostech podniku. Slavnostní výzdoba. Hraje: známá hudba Petra SCHAFLERA -- až do rána -- Pravá dršťková polévka, ovar s křenem, knedlíky, vepřová zeli. Každý host obdrží zdarma k Novému roku lahev vína. Zajistěte si včas místa: Rest. MORAVA, Weberg. 7, 1200 Wien 20, Tel.: 33 55 52, Majitel: Vojta Kozák.

X X X X X

Koupím jakékoliv mince a bankovky, staré i novější. Platím seriózní ceny. Zn.: "1/3" do adm.

X X X X X

Vychází měsíčně
Pro členy vydává:
Kulturně sociální organizace VLAST
Řídí redakční rada

Adresa:

V L A S T
Postfach 39
A-1061 Wien

Jméno:	.....
Ulice:	.....
Místo:	.....
Datum:	.....
Podpis:	.....
Přijete strojem a nebo hůlkově	.....

Přihlašuji se k odběru IZ a zasílám členský příspěvek S 50.-